

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

نظرات استدلالی شورای نگهبان

در بررسی

لایحه اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب ۱۳۸۶/۴/۹

مراجع کشور مصوب ۱۳۸۶/۴/۹

استخراج و تنقیح: محمد امینی زاده

تدوین و بازبینی: کاظم کوهی اصفهانی

لایحه اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور

[مصوب ۱۳۸۶/۴/۹]

مقدمه

لایحه «اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب ۱۳۸۶/۴/۹» که با عنوان «لایحه تمدید مهلت اجرای تبصره (۲) ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب ۱۳۸۶» و بنا به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی به هیئت‌وزیران ارائه شده بود، در تاریخ ۱۳۸۷/۱۰/۲۹ در این هیئت به تصویب رسید و برای طی تشریفات قانونی و تصویب به مجلس شورای اسلامی ارسال شد. در مقدمه توجیهی این لایحه آمده است: نظر به اینکه مدت اجرای تبصره (۲) ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع - مصوب ۱۳۸۶- به پایان رسیده است و این امر مانع اقامه دعوا از سوی وزارت جهاد کشاورزی در شعب ویژه محاکم قضایی موضوع تبصره یاد شده گردیده است؛ لذا به منظور جلوگیری از بروز مشکل خلأ قانونی، این لایحه جهت طی تشریفات قانونی تقدیم می‌گردد.

یک فوریت این لایحه در جلسه علنی ۱۳۸۷/۱۱/۳۰ به تصویب رسید و جهت بررسی به کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی، به عنوان کمیسیون اصلی ارسال گردید که کمیسیون مزبور، آن را در تاریخ ۱۳۸۸/۲/۲۰ با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رساند و گزارش آن را به مجلس ارائه کرد. از جمله اصلاحات انجام شده در کمیسیون اجتماعی، تغییر عنوان لایحه به اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب ۱۳۸۶/۴/۹ است. این لایحه در تاریخ ۱۳۸۸/۳/۵ در صحن علنی مجلس، با اصلاحاتی به تصویب رسید و برای طی روند قانونی مذکور در اصل ۹۴ قانون اساسی، به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان با تشکیل جلسه در ۱۳۸۸/۳/۲۸ و بررسی این مصوبه، بندهای متعدد این ماده واحده را مغایر قانون اساسی تشخیص داد و طی نامه شماره ۸۸/۳۰/۳۳۰۷۳ مورخ ۱۳۸۸/۳/۲۷ به مجلس اعلام کرد. مجلس شورای اسلامی جهت رفع ایرادهای شورای نگهبان، موضوع را به کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی ارجاع داد که کمیسیون مزبور آن را در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۵/۶ مطرح و ضمن اصرار بر مصوبه قبلی خود، گزارش آن را مجدداً به مجلس ارائه کرد. مجلس شورای اسلامی نیز در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۶/۱، با عدم تأمین نظر شورای نگهبان و اصرار بر مصوبه خویش، این مصوبه را وفق اصل ۱۱۲ قانون اساسی برای حل اختلاف، طی نامه شماره ۲۸۴/۲۶۲۵۵ مورخ ۱۳۸۸/۶/۴ به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال نمود. مجمع تشخیص مصلحت نظام با تشکیل جلسه در تاریخ ۱۳۹۰/۱۲/۱۳، با اصلاحاتی نظر مجلس شورای اسلامی را به تصویب رساند و نظر خود را طی نامه شماره ۷۱۱۴۴/۰۱۰۱ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۲۱ به مجلس اعلام کرد.

تاریخ مصوبه مجلس شورای اسلامی: ۱۳۸۸/۳/۵ (مرحله اول)^۱

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۸۸/۳/۲۸

ماده واحده- ماده (۳۳) و تبصره‌های (۲) و (۵) آن به شرح زیر اصلاح شد^۲:

۱. مصوبه مذکور طی نامه شماره ۲۸۴/۱۲۳۷۴ مورخ ۱۳۸۸/۳/۱۰ به شورای نگهبان ارسال شده و اظهارنظر شورا راجع به آن، طی نامه شماره ۸۸۳۰/۳۳۰۷۳ مورخ ۱۳۸۸/۳/۲۷ به مجلس شورای اسلامی اعلام شده است.

۲. ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب ۱۳۸۶ مجمع تشخیص مصلحت نظام: «ماده ۳۳- به منظور نظارت بر اجراء طرح‌های کشاورزی و دامپروری و سایر طرح‌های غیرکشاورزی مندرج در ماده (۳۱) این قانون و همچنین اراضی واگذاری برای اجراء طرح‌های موضوع مواد (۳۱) و (۳۲) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۹/۲/۳۱ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران و تشخیص تعلل یا تخلف و عذر موجه مجریان طرح‌ها از مفاد قرارداد و تعیین درصد عملیات انجام شده طرح‌های مزبور در هر استان، هیئت سه نفره نظارت با حکم وزیر جهاد کشاورزی، مرکب از رئیس سازمان جهاد کشاورزی، مدیرکل منابع طبیعی و یک نفر کارشناس در رشته مربوط به طرح تشکیل می‌گردد و در موارد خلاف بین نسبت به فسخ یا تمدید و تعیین مهلت و یا استرداد زمین تصمیم‌گیری خواهد شد. تصمیمات هیئت با اکثریت آراء معتبر بوده و آراء صادره این هیئت حداکثر ظرف مدت سه ماه قابل اعتراض در مراجع قضایی ذیصلاح خواهد بود.

تبصره ۱- متن قرارداد در آیین‌نامه اجرایی، موضوع تبصره (۶) مشخص و پس از تصویب هیئت وزیران تمام قراردادهای فی مابین وزارت جهاد کشاورزی و دریافت کنندگان اراضی از تاریخ تصویب این قانون برابر متن قرارداد مصوب منعقد خواهد شد و اقدامات بعدی وزارت جهاد کشاورزی و دریافت کنندگان اراضی تابع مفاد این قرارداد خواهد بود.

تبصره ۲- کلیه واگذاری‌های صورت گرفته بعد از سال ۱۳۶۵ که منجر به صدور سند قطعی گردیده است و وزراء وقت با استفاده از اختیارات خود مستقیماً و بدون طی گردش کار کمیسیون‌های واگذاری در استان‌ها دستور انتقال سند را داده‌اند و در صورتی که واگذاری بدون وجود طرح مصوب بوده و یا طرح مصوب بدون عذر موجه اجراء نشده یا اجراء طرح به میزان کمتر از چهل درصد (۴۰٪) بوده و یا تبدیل و تغییر کاربری غیرمجاز و غیرمتجانس با طرح مصوب بوده باشد، به موجب درخواست و اقامه دعوی از سوی وزارت جهاد کشاورزی در شعبه یا شعب ویژه‌ای که توسط قوه قضائیه در مرکز به همین منظور تشکیل می‌گردد، بدون اخذ هزینه دادرسی، رسیدگی و نسبت به فسخ واگذاری و تبدیل آن به اجراء، تمدید و تعیین مهلت برای اجراء طرح یا دریافت بهای روز اراضی و واریز به حساب درآمد عمومی و یا استرداد زمین با توافق طرفین تصمیم‌گیری و رأی صادر می‌نماید. رأی صادره قطعی و غیرقابل تجدیدنظرخواهی می‌باشد. مهلت اقامه دعوی موضوع این تبصره از سوی وزارت جهاد کشاورزی تا پایان شهریورماه سال ۱۳۸۷ می‌باشد. واگذاری‌های صورت گرفته به دولت اعم از واگذاری‌های مستقیم جهت مصارف وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی و غیرمستقیم جهت مصارف شهرک‌های صنعتی، شهرک‌های مسکونی و اراضی واگذار شده جهت تعاونی‌های مسکن یا بخش خصوصی و غیردولتی برای امور عام‌المنفعه تا سال ۱۳۷۳، با رعایت تبصره‌های (۵۴) و (۴۶) قوانین بودجه ۱۳۷۵ تا ۱۳۷۸ مشمول بررسی مجدد نمی‌باشد.

تبصره ۳- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است رأی قاضی و تصمیم نهایی هیئت مبنی بر فسخ، واگذاری و یا استرداد زمین را به ادارات ثبت محل و یا دفتر اسناد رسمی تنظیم کننده سند ابلاغ نماید و دستگاه‌های مذکور مکلفند ظرف حداکثر یک ماه پس از اعلام مراتب

الف- در ماده (۳۳) عبارت «هیئت سه نفره» به عبارت «هیئت پنج نفره» اصلاح و عبارت «مدیر امور اراضی استان، رئیس دستگاه اجرایی صادرکننده موافقت اصولی و پروانه بهره‌برداری یا نماینده تام‌الاختیار وی (حسب مورد)» بعد از عبارت «مدیر کل منابع طبیعی» اضافه شد.

ب- تبصره (۲) ماده (۳۳) به شرح زیر اصلاح گردید:

تبصره ۲- کلیه واگذاری‌های صورت گرفته به اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی بعد از سال ۱۳۶۵ که منجر به صدور سند قطعی گردیده است و وزراء وقت با استفاده از اختیارات خود مستقیماً و بدون طی گردش کار کمیسیون‌های واگذاری در استان‌ها دستور انتقال سند را داده‌اند و یا در صورتی که واگذاری بدون وجود طرح مصوب بوده و یا طرح مصوب بدون عذر موجه اجراء نشده یا اجراء طرح را به طور نیمه‌کاره رها نموده و یا نسبت به تبدیل و تغییر کاربری غیرمجاز و غیرمتجانس و غیرقانونی با طرح مصوب اقدام نموده باشد و یا اراضی مازاد بر نیاز طرح واگذار شده باشد و دریافت کننده زمین به جز ایجاد دیوار و حصارکشی هیچ‌گونه عملیات عمرانی و احیائی و مستحدثه در آن ایجاد نکرده باشد و یا پس از اجراء طرح و انتقال سند مجری طرح، بهره‌برداری از آن را متوقف نموده باشد، به موجب درخواست و اقامه دعوی از سوی وزارت جهاد کشاورزی در شعبه یا شعب ویژه‌ای که توسط قوه قضائیه در مرکز به همین منظور تشکیل می‌گردد بدون اخذ هزینه دادرسی، رسیدگی و نسبت به فسخ واگذاری و تبدیل آن به اجاره، تمدید و تعیین مهلت برای اجراء طرح یا دریافت بهای روز اراضی و واریز به حساب درآمد عمومی و یا استرداد زمین با توافق طرفین تصمیم‌گیری و رأی صادر می‌نماید. شعب مذکور مرکب از سه نفر از قضات با ابلاغ رئیس قوه قضائیه می‌باشند جلسات هر شعبه با حضور کلیه اعضاء رسمیت یافته و آراء صادره با رأی مثبت اکثریت حاضر در جلسه اعتبار دارد. رأی صادره قطعی و غیرقابل تجدیدنظرخواهی می‌باشد. مهلت اقامه دعوی موضوع این تبصره از سوی وزارت جهاد کشاورزی تا پایان خردادماه سال ۱۳۸۹ می‌باشد.

نسبت به اصلاح اسناد صادره و در صورت انتقال زمین نسبت به صدور دفترچه مالکیت به نام دولت به نمایندگی سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور اقدام نمایند.

تبصره ۴- در صورتی که مجری طرح وجهی بابت خرید اراضی به حساب دولت واریز و یا هزینه‌هایی در راستای اجراء طرح نموده باشد به هنگام تقویم، بهای روز با اخذ نظر کارشناسی محاسبه خواهد شد و دولت مکلف است حداکثر تا پایان سال مالی بعد نسبت به تأمین اعتبار و استرداد آنها اقدام نماید.

تبصره ۵- واگذاری اراضی موضوع تبصره (۴) ماده (۳۱) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۵۴/۳/۱۴ در مناطق مذکور در بند (الف) ماده (۳) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مناطق چهارگانه تحت حفاظت مصوب ۱۳۵۳/۳/۲۸ ممنوع بوده و نسبت به استرداد زمین اقدام خواهد شد.

تبصره ۶- آیین‌نامه اجرایی این قانون توسط رئیس قوه قضائیه و وزیر جهاد کشاورزی تهیه و ظرف سه ماه به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.»

واگذاری‌های صورت گرفته به دولت اعم از واگذاری‌های مستقیم جهت مصارف وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی و غیرمستقیم جهت مصارف شهرک‌های صنعتی، شهرک‌های مسکونی و اراضی واگذار شده جهت تعاونی‌های مسکن یا بخش خصوصی و غیردولتی برای امور عام‌المنفعه تا سال ۱۳۷۳، با رعایت تبصره‌های (۵۴) و (۴۶) قوانین بودجه ۱۳۷۵ تا ۱۳۷۸ مشمول بررسی مجدد نمی‌باشد.

ج- در تبصره (۵) ماده (۳۳) قبل از عبارت «اراضی موضوع تبصره (۴) ماده (۳۱)» عبارت «اراضی مندرج در ذیل ماده (۲) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی در جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۹/۲/۳۱ شورای انقلاب و» اضافه شد.

دیدگاه مغایرت

الف) ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور، مصوب ۱۳۸۶/۴/۹ مجمع تشخیص مصلحت نظام، از مواردی است که به واسطه‌ی ایراد شورای نگهبان نسبت به مصوبه‌ی مجلس در سال ۱۳۸۲، با اصرار مجلس بر مصوبه‌ی خویش و عدم تأمین نظر شورای نگهبان، نهایتاً به مجمع تشخیص مصلحت نظام رفت. شورای نگهبان در سال ۱۳۸۲، این مصوبه‌ی مجلس را از جهاتی خلاف موازین شرع و از جهتی مغایر با قانون اساسی تشخیص داد، لیکن مجلس با در نظر گرفتن مصلحت نظام بر نظر خود پافشاری کرده و موضوع را به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع داد که نهایتاً این مصوبه در سال ۱۳۸۶ به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است. با این وصف، مجلس در حال حاضر، مجدداً در صدد اصلاح و تغییر این مصوبه برآمده است که اقدامی مغایر با اصل ۱۱۲ قانون اساسی است؛ زیرا بر اساس تفسیری که شورای نگهبان از اصل ۱۱۲ ارائه کرده است، «در صورتی که مصوبه مجمع مصلحت مربوط به اختلاف نظر شورای نگهبان و مجلس شورای اسلامی باشد، مجلس پس از گذشت زمان معتدبّه که تغییر مصلحت موجه باشد حق طرح و تصویب قانون مغایر را دارد»^۱. بنابراین از آنجا که مدت قابل توجهی از زمان تصویب این مصوبه در مجمع تشخیص مصلحت نظام نگذشته است، اقدام مجلس شورای اسلامی نسبت به دخل و تصرف در این مصوبه مجمع، مغایر با اصل ۱۱۲ قانون اساسی و نظریه تفسیری شورای نگهبان در خصوص این اصل است.

---

۱. نظریه تفسیری شماره ۵۳۱۸ مورخ ۱۳۷۲/۷/۲۴ شورای نگهبان: «هیچ یک از مراجع قانون‌گذاری حق رد و ابطال و نقض و فسخ مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام را ندارد، اما در صورتی که مصوبه مجمع مصلحت مربوط به اختلاف نظر شورای نگهبان و مجلس شورای اسلامی بود، مجلس پس از گذشت زمان معتدبّه که تغییر مصلحت موجه باشد، حق طرح و تصویب قانون مغایر را دارد. و در مواردی که موضوع به عنوان معضل از طرف مقام معظم رهبری به مجمع ارسال شده باشد در صورت استعلام از مقام رهبری و عدم مخالفت معظم‌له موضوع قابل طرح در مجلس شورای اسلامی می‌باشد.»

ب) ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور که بر اساس مصلحت به صورت موقت و مادام‌المصلحه در مجمع تشخیص مصلحت نظام به تصویب رسیده است، با این مصوبه اصلاحی که در مجلس به تصویب رسیده، تبدیل به قانون دائمی خواهد شد؛ در حالی که مجلس شورای اسلامی نمی‌تواند مصوبه موقتی مجمع تشخیص مصلحت نظام را که ابتدائاً مغایر با موازین شرع یا قانون اساسی شناخته شده، تبدیل به قانون دائمی کند، مگر اینکه مجلس موارد مغایرت مصوبه با موازین شرع و قانون اساسی را مجدداً بررسی و مغایرت‌های آن را برطرف کند؛ لذا این ماده از این جهت نیز دارای ایراد می‌باشد.

نظر شورای نگهبان

از آنجا که طرح اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور، در تاریخ ۱۳۸۲/۲/۲۱ به تصویب مجلس محترم شورای اسلامی رسیده و در جلسه مورخ ۱۳۸۲/۳/۱ شورای نگهبان مورد ایراد این شورا قرار گرفته و مراتب طی نامه شماره ۸۲/۳۰/۳۱۲۶ مورخ ۱۳۸۲/۳/۸ به مجلس شورای اسلامی اعلام گردیده است، و نهایتاً موضوع به مجمع محترم تشخیص مصلحت نظام ارجاع و پس از بحث و بررسی در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۴/۹ با اصلاحات قابل توجهی به تصویب آن مجمع محترم رسیده است، از این جهت بندهای (الف)، (ب) و (ج) این مصوبه، به لحاظ مغایرت‌هایی که با قانون مذکور دارد، مغایر اصل ۱۱۲ قانون اساسی شناخته شد.

تاریخ مصوبه مجلس شورای اسلامی: ۱۳۸۸/۶/۱ (مرحله دوم - مصوبه اصراری)^۱

ماده واحده - ماده (۳۳) و تبصره‌های (۲) و (۵) آن به شرح زیر اصلاح شد:

- الف - در ماده (۳۳) عبارت «هیئت سه نفره» به عبارت «هیئت پنج نفره» اصلاح و عبارت «مدیر امور اراضی استان، رئیس دستگاه اجرایی صادرکننده موافقت اصولی و پروانه بهره‌برداری یا نماینده تام‌الاختیار وی (حسب مورد)» بعد از عبارت «مدیر کل منابع طبیعی» اضافه شد.
- ب - تبصره (۲) ماده (۳۳) به شرح زیر اصلاح گردید:

---

۱. مصوبه مذکور طی نامه شماره ۲۸۴/۲۶۲۵۵ مورخ ۱۳۸۸/۶/۴ به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال شده است.

تبصره ۲- کلیه واگذاری‌های صورت گرفته به اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی بعد از سال ۱۳۶۵ که منجر به صدور سند قطعی گردیده است و وزراء وقت با استفاده از اختیارات خود مستقیماً و بدون طی گردش کار کمیسیون‌های واگذاری در استان‌ها دستور انتقال سند را داده‌اند و یا در صورتی که واگذاری بدون وجود طرح مصوب بوده و یا طرح مصوب بدون عذر موجه اجراء نشده یا اجراء طرح را به طور نیمه‌کاره رها نموده و یا نسبت به تبدیل و تغییر کاربری غیرمجاز و غیرمتجانس و غیرقانونی با طرح مصوب اقدام نموده باشد و یا اراضی مازاد بر نیاز طرح واگذار شده باشد و دریافت کننده زمین به جز ایجاد دیوار و حصارکشی هیچ‌گونه عملیات عمرانی و احیائی و مستحده در آن ایجاد نکرده باشد و یا پس از اجراء طرح و انتقال سند مجری طرح، بهره‌برداری از آن را متوقف نموده باشد، به موجب درخواست و اقامه دعوی از سوی وزارت جهاد کشاورزی در شعبه یا شعب ویژه‌ای که توسط قوه قضائیه در مرکز به همین منظور تشکیل می‌گردد بدون اخذ هزینه دادرسی، رسیدگی و نسبت به فسخ واگذاری و تبدیل آن به اجاره، تمدید و تعیین مهلت برای اجراء طرح یا دریافت بهای روز اراضی و واریز به حساب درآمد عمومی و یا استرداد زمین با توافق طرفین تصمیم‌گیری و رأی صادر می‌نماید. شعب مذکور مرکب از سه نفر از قضات با ابلاغ رئیس قوه قضائیه می‌باشند جلسات هر شعبه با حضور کلیه اعضاء رسمیت یافته و آراء صادره با رأی مثبت اکثریت حاضر در جلسه اعتبار دارد. رأی صادره قطعی و غیرقابل تجدیدنظرخواهی می‌باشد. مهلت اقامه دعوی موضوع این تبصره از سوی وزارت جهاد کشاورزی تا پایان خردادماه سال ۱۳۸۹ می‌باشد.

واگذاری‌های صورت گرفته به دولت اعم از واگذاری‌های مستقیم جهت مصارف وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی و غیرمستقیم جهت مصارف شهرک‌های صنعتی، شهرک‌های مسکونی و اراضی واگذار شده جهت تعاونی‌های مسکن یا بخش خصوصی و غیردولتی برای امور عام‌المنفعه تا سال ۱۳۷۳، با رعایت تبصره‌های (۵۴) و (۴۶) قوانین بودجه ۱۳۷۵ تا ۱۳۷۸ مشمول بررسی مجدد نمی‌باشد.

ج- در تبصره (۵) ماده (۳۳) قبل از عبارت «اراضی موضوع تبصره (۴) ماده (۳۱)» عبارت «اراضی مندرج در ذیل ماده (۲) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی در جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۹/۲/۳۱ شورای انقلاب و» اضافه شد.

سرانجام مصوبه

با توجه به اصرار مجلس شورای اسلامی نسبت به مصوبه خویش، این مصوبه طبق اصل ۱۱۲ قانون اساسی، برای رفع اختلاف به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال شد. این مصوبه در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۱۳ مجمع تشخیص مصلحت نظام مورد بررسی قرار گرفت و نظر مجلس شورای اسلامی، با اصلاحاتی مورد تأیید قرار گرفت.^۱

---

۱. اظهار نظر مجمع تشخیص مصلحت نظام راجع به این مصوبه، طی نامه شماره ۷۱۱۴۴/۰۱۰۱ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۲۱ به مجلس شورای اسلامی اعلام شده است.

مصوبه نهایی مجمع تشخیص مصلحت نظام بدین شرح است:

«ماده واحده- ماده (۳۳) و تبصره های (۲)، (۳) و (۴) آن به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق گردید:

الف- در ماده (۳۳)، عبارت «هیئت سه نفره» به عبارت «هیئت پنج نفره» اصلاح و عبارت «مدیر امور اراضی استان، رئیس دستگاه اجرایی صادرکننده موافقت اصولی و پروانه بهره‌برداری یا نماینده تام‌الاختیار وی (حسب مورد)» بعد از عبارت «مدیرکل منابع طبیعی» اضافه شد.

ب- در تبصره (۲) ماده (۳۳)، بعد از عبارت «با توافق طرفین تصمیم‌گیری و رأی صادر می‌نماید»، عبارت «شعب مذکور مرکب از سه نفر از قضات با ابلاغ رئیس قوه قضائیه می‌باشند. جلسات هر شعبه با حضور کلیه اعضاء رسمیت یافته و آراء صادره با رأی مثبت اکثریت حاضر در جلسه اعتبار دارد.» اضافه شد. ضمناً عبارت «یا یکسال از لازم‌الاجراء شدن این قانون» جایگزین عبارت «تا پایان شهریور ماه سال ۱۳۸۷» شد.

ج- تبصره (۴) سابق به تبصره (۳) تغییر یافت و با اصلاحاتی به شرح زیر تصویب شد:

تبصره ۳- در صورتی که مجری طرح وجهی بابت خرید اراضی به حساب دولت واریز و یا هزینه‌هایی در راستای اجرای طرح نموده باشد، به هنگام تقویم، بهای روز با اخذ نظر کارشناسی محاسبه خواهد شد.

د- تبصره (۳) سابق به تبصره (۴) تغییر یافت و با تغییراتی به شرح زیر تصویب شد:

تبصره ۴- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است هزینه های مجری (موضوع تبصره «۳») را تأمین و به مجری پرداخت و یا در صندوق ثبت تودیع نموده و سپس رأی قاضی و تصمیم نهایی هیئت مبنی بر فسخ، واگذاری و یا استرداد زمین را به ادارات ثبت محل و یا دفتر اسناد رسمی تنظیم کننده سند ابلاغ نماید و دستگاه‌های مذکور موظفند ظرف حداکثر یک‌ماه پس از اعلام مراتب نسبت به اصلاح اسناد صادره و در صورت انتقال زمین نسبت به صدور دفترچه مالکیت به نام دولت به نمایندگی سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور اقدام نمایند.

ه- تبصره (۶) سابق به تبصره (۷) تغییر یافت.

و- تبصره ذیل به عنوان تبصره (۶) به قانون الحاق گردید:

تبصره ۶- پرونده های مشمول تبصره‌های (۲) و (۵) این قانون که در شعبه یا شعب قضایی مربوطه تا تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، اقامه دعوا گردیده و منجر به صدور حکم شده، حکم صادره قطعی و قابل رسیدگی مجدد نمی‌باشد.»